

Egmondse cabaretière en actrice presenteert zichzelf Henny, je kan meer en je moet meer

Tekst Evert Visser (www.evertvisser.nl)

EGMOND AAN ZEE - Henny Weel uit Egmond aan Zee speelde ooit een alcoholverslaafde moeder. Ze kroop in de huid van de Franse cabaretière 'Yvette Guilbert' en doorleefde - tot vreugde van vele leeftijdsgenoten - het zeer herkenbare leven van een vrouw op middelbare leeftijd. Ze speelde als actrice altijd andermans verhaal. Maar ze is nu cabaretière. "Ik heb namelijk een hekel aan zaken die mensen worden opgedrongen. Ik neem nu alleen nog mezelf mee."

Henny praat in haar appartement in Egmond aan Zee vol energie en enthousiasme over haar werk als actrice en cabaretière terwijl ze uitkijkt over de golvende Noordzee. De watermassa symboliseert zeker haar leven. Een frisse wind zorgde ervoor dat acteerwerk plaatsmaakte voor cabaret. En net als de golven is Henny constant in beweging.

Dat blijkt als ze een opbergmap met artikelen uit kranten en tijdschriften, promotiefoto's en folders laat zien. Henny vertelt aan de hand van de afbeeldingen haar levensverhaal en doet zo af en toe plotseling een typetje na. Ook zingt ze op z'n tijd een liedje uit één van haar voorstellingen.

Nonnenklooster

"Ik wil een eigen leven leiden, onafhankelijk van wat anderen van mij vinden", vertelt Henny als ze praat over haar keuze om in 1990 naast haar carrière als actrice als cabaretière te werken. "Dat idee van onafhankelijkheid heb ik overgehouden aan mijn jeugd; ik woonde toen drie jaar in het internaat van het nonnenklooster aan de Loudelsweg in Bergen en werd daar geëld. Dat wilde ik niet. Ik was bang om een roeping te krijgen, want dan zit je vast. Nee, ik wilde mijn eigen koers varen. Dat gevoel is nooit verdwenen en komt ook tot uiting in mijn werk", vertelt ze.

Maar het opdoen van acteerervaring is voor Henny wel uiterst belangrijk geweest. Hoe begon het allemaal? Henny speelde lange tijd in haar voormalige woonplaats Zaandam vooral hoofdrollen bij het semi-professionele toneelgezelschap Rhetorica. Ze had toen nog geen idee hoe ze zich in dit vak verder zou kunnen ontwikkelen. Maar de actrice kreeg gelukkig een prettig duwtje in de rug. Henny: "Onze regisseur Jan Wegter zei: je kan meer en je moet meer. Dat heb ik goed onthouden."

Goede tijden

Daarna is het balletje gaan rollen. De actrice startte - samen met drie vrouwen - de toneelgroep Rekwisiet. Daarnaast acteerde ze op 40-jarige leeftijd in de televisieserie 'De Dageraad' alwaar ze veel ervaring opdeed. Ze kreeg vervolgens gastrollen in de tv-series 'De Vlaamse Pot', 'Oppassen' en '12 Steden, 13 ongelukken'. Henny kreeg echter in 1992 pas echt een bekend gezicht dankzij haar werk voor de soapserie 'Goede Tijden Slechte Tijden'. Ze speelde drie maanden lang de alcoholist Claire de Moor, moeder van zwemmer Mark, gespeeld door zanger en acteur Tim Immers. Een grote glimlach verschijnt op haar gezicht. "Dat was enig om te doen en heel leerzaam. Spelen in een soap is ook een ideale manier om je naamsbekendheid te vergroten", vertelt ze.

Bekendheid en drank

Henny ontdekte in die tijd hoe leuk het is om herkend te worden op straat. "Mensen vroegen handtekeningen. Anderen dachten dat ik een oude bekende was of zo. En toen ik een keer tijdens een theatertour in het dorps huis van Oostzaan een portje dronk, zeiden mensen tegen elkaar: kijk daar zit ze weer aan de drank. Ze kan het ook niet laten, dat mens. Dat soort dingen gebeurde wel meer. Mensen kunnen op zo'n moment het echte leven niet meer van onecht onderscheiden. Maar het is enig, al die aandacht. Ik zou liegen als ik zou zeggen dat ik het niet leuk zou vinden."

Henny had in het jaar na GTST moeite met het vinden van werk, omdat mensen haar gezicht teveel zouden associëren met de soapserie. Ze speelde echter twee jaar geleden wederom in een TV serie, namelijk 'Finals' van BNN. Henny kroop in de huid van een bezorgde schoonmoeder van een meisje dat samen met haar baby en vrienden in een kraakpand ging wonen. Het is een verhaal waarbij een groep jongeren hun leven met een videocamera vastlegt. Ook aan die ervaring koestert Henny mooie herinneringen: "We moesten improviseren en dat gaf een extra dimensie."

Theater

Henny belandde in 1993 opnieuw in het theater. Ze presenteerde met pianist en tekstschrijver Hans de Pagter in kleine zalen en in het theatercircuit vol verve het cabaretprogramma 'Yvette Guilbert en haar tijd' waarin Henny prompt in de fameuze Franse cabaretière veranderde, die leefde van eind 19e eeuw tot 1944. Ze zong Nederlandse liedjes in Franse sfeer, waarbij ze twintig handbeschilderde doeken als decor gebruikte.

Haar programma '100 jaar Nederlands cabaret, dames die niet willen deugen' volgde daarna. Gasten van de cabaretière genoten van cabaretliedjes, voordrachten en verbindende teksten van legendarische Nederlandse artiesten zoals Louis Davids, Wim Kan, Wim Sonneveld en Toon Hermans. Ook hier was Hans de Pagter van de partij en schitterde Henny eveneens tegen een handbeschilderde en kleurrijke achtergrond.

Paspop en God

Maar Henny - die altijd kant en klare scripts had gespeeld - wilde toch graag haar eigen ideeën laten zien. Haar wens werd in 1995 werkelijkheid. Toen maakte ze, met hulp van de bekende en bevriende journalist Marjan van den Berg uit Westzaan, het cabaretprogramma 'Voorstellen'. "Marjan voelde precies aan wat ik wilde zeggen. Dat was heel prettig", verklaart Henny die overigens ook samenwerkte met de bekende componist Wim Budding.

Wat gebeurt er op het podium? Henny laat op een ludieke manier alle levensfasen van de vrouw de revue passeren. Ze speelt een getrouwde vrouw van ongeveer vijftig jaar oud met een echtgenoot en een minnaar, een paspop. De stem van God roept haar tot zijn bruid. Dan krijgt het huwelijk er op een humoristische wijze van langs. Henny neemt de mannen, maar ook 'haar kinderen', op de hak. "Eerst heb je een jonge God met zwart haar en dan ineens een grijze duif. Het motto: er zijn 33 redenen om weg te gaan en grofweg zeventien argumenten om te blijven."

Moederrap

Henny benadrukt dat verschillende sferen zich in een hoog tempo afwisselen. De eerste twee liedjes vormen het predikaat 'maf'. Het derde nummer is ontroerend, waardoor het publiek dan plotseling doodstil is. "Dat is indrukwekkend", roept ze enthousiast.

Wat te denken van de 'moederrap' waarbij Henny zich - met een pet achterstevoren op haar

hoofd - heel erg uitslooft. Henny: "Dat is heel herkenbaar, want kinderen schamen zich op een bepaalde leeftijd voor hun moeder."

De 'gospel op de overgang', waarbij de vrouw blij is met de nieuwe fase in haar leven, is minstens zo hilarisch. Henny begint tijdens het interview spontaan en luidkeels te zingen: "God, wat ben ik blij, het is nu herfst en nooit meer mei."

Een liedje over de wraak van een maîtresse is wrang te noemen en een lied over de vroeg gestorven vader van Henny klinkt emotioneel. Later is opnieuw de stem van God te horen. Hij vindt het een schande wat ze met de paspop doet. Henny: "Dat is het keerpunt. Want toen werd ik opnieuw opgezaald met normen en waarden en dat wil ik dus niet."

Duizendpoot

De artieste raakt nauwelijks uitgesproken over haar voorstellingen. Eén ding is echter duidelijk geworden. De energieke duizendpoot is niet te stuiten en wil dolgraag blijven spelen voor publiek. Ze onthult: "Ik ben fanatiek bezig met mijn werk. Want ik heb nu alweer ideeën die komisch zijn en die mij raken."